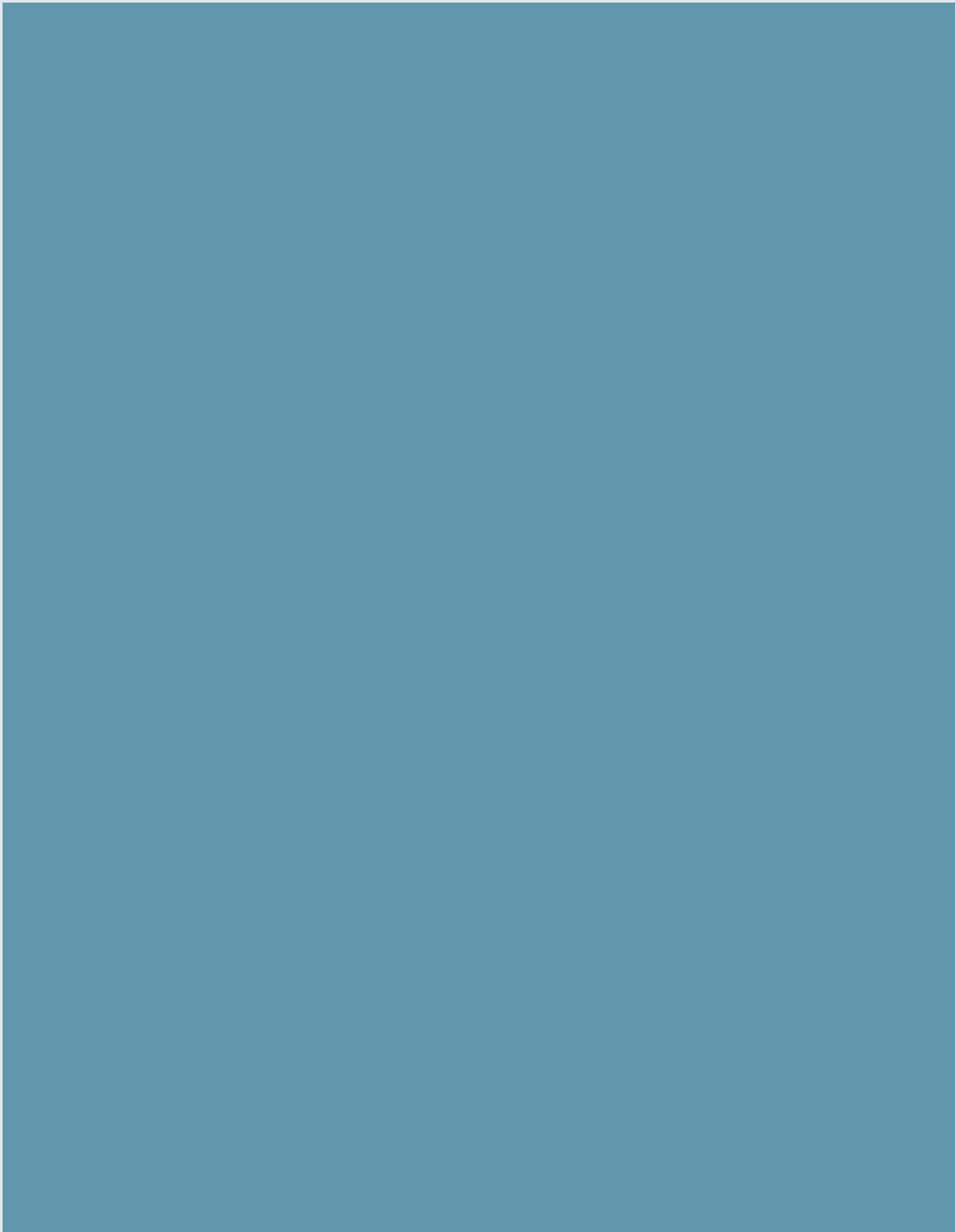

Årsrapport

2017

KRISESENTERET
FOR TROMSØ OG OMEGN

Innhold

	1.	Om organisasjonen	4
	2.	Våre mål og oppgaver.	6
	3.	Økonomi og personale	8
	4.	Krisesenterets lokaler	10
	5.	Intern opplæring, kompetanse- heving og samarbeid	12
	6.	Tall og statistikk	14
	7.	Utadrettet virksomhet	20
	8.	Årsrapport Jentevakta	22
Vedlegg:	I.	Årsregnskap 2017	25
	II.	Revisors beretning	29

Om organisasjonen

1.

Stiftelse

Stiftelsen Kriesesenteret for Tromsø og omegn har som formål å hjelpe kvinner, menn og barn som er utsatt for vold i nære relasjoner. Kriesesenteret for Tromsø og omegn var tidligere organisert som ideell organisasjon. Stiftelsen Kriesesenteret for Tromsø og omegn ble opprettet 23. november 2015, og overtok fra 1. januar 2016 drift og eiendeler fra den ideelle organisasjonen, som samtidig ble lagt ned.

Samarbeidskommuner

Kriesesenterlova ble innført i 2010, og kommunene fikk dermed ansvaret for å sikre et helhetlig og godt kriesesentertilbud. Kriesesenteret for Tromsø og omegn gir kriesesentertilbud for følgende kommuner:

- Tromsø
- Balsfjord
- Karlsøy
- Storfjord
- Lyngen
- Gáivuona – Kåfjord
- Nordreisa
- Kvænangen
- Skjervøy

Det er inngått en rammeavtale mellom disse kommunene og Kriesesenteret for Tromsø og omegn. Rammeavtalen gjelder fra 1. januar 2014, og gjelder i 10 år, med opsjon på forlengelse i ytterligere 5 år.

Kommunene fullfinansierer den ordinære driften av kriesesenteret, og utgiftene fordeles etter innbyggertall. Ved inngangen av 2017 var det samlede innbyggertallet i disse kommunene på om lag 98 250 personer.

Det ble i oktober 2017 avholdt et årlig samarbeidsmøte mellom kriesesenteret og kommunene, hvor fem av kommunene deltok.

Styrets sammensetning 2017

- Elisabeth Steen, styreleder
- Heidi Karjalainen, nestleder
- Ingfrid Fossbakk, styremedlem
- Lisa Friborg, styremedlem
- Inger-Lise Kilmark, styremedlem
- Sara Holte Jaklin, varamedlem
- Maren-Anne Planting, varamedlem
- Heidi Bolstad, varamedlem

Det har vært avholdt fem styremøter i 2017 med 22 saker på dagsordenen. Styret har i hovedsak behandlet saker om økonomi og rapportering om drift (statistikk), samt organisasjonsendring. Det har særlig vært orientert om personalsituasjon og arbeid med nytt bygg.

Organisasjonstilknytning

Kriesesenteret for Tromsø og omegn er medlem av Kriesesentersekretariatet, som er en medlemsorganisasjon for kriesesentre. Kriesesentersekretariatet arbeider samfunnspolitisk og faglig i forhold til vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, og fungerer som et bindeledd mellom kriesesentrene og offentlige myndigheter, organisasjoner, forskningsmiljøer, studenter og samfunnet for øvrig. Et av målene for Kriesesentersekretariatet er å synliggjøre kriesesentrenes arbeid og styrke retten til et liv uten vold.

Kriesesenteret for Tromsø og omegn er også medlem av KS Bedrift.

Våre mål og oppgaver

2.

Krisesenteret for Tromsø og omegn skal tilby samarbeidskommunene tjenester som oppfyller kravene i Lov om kommunale krisesentertilbud.

Krisesenteret er et lavterskeltilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenterets arbeid er basert på prinsippet om hjelp til selvhjelp.

Krisesenterets tilbud består av:

- Rådgiving og veiledning på telefon
- Dagtilbud
- Et midlertidig botilbud i trygge omgivelser
- Oppfølging i reetableringsfasen

Krisesenteret er døgnåpent. Alle krisesenterets tilbud er gratis for brukere og beboere.

Krisesenteret tilbyr samtaler, oppfølging og hjelp til å kontakte andre deler av hjelpeapparatet. Etter Krisesenterlova har kommunene ansvar for å sørge for at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, får en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet. Krisesenteret ønsker å medvirke til at den enkelte bruker får et slikt helhetlig tilbud, og arbeider for et positivt tverrfaglig og tverretatlig samarbeid med alle aktuelle hjelpeinstanser.

Krisesenteret har spesielt fokus på å ivareta barn som beboere. Krisesenteret skal gi et tilrettelagt tilbud til barn og unge ut fra deres egne premisser og særskilte behov, og som ivaretar deres rettigheter.

Krisesenterets tilbud skal, i så stor grad som mulig, tilrettelegge tilbudet slik at det kommer de individuelle behovene til brukeren i møte.

Krisesenteret skal utøve et målrettet arbeid i forhold til dem som til enhver tid benytter senterets tilbud, slik at den enkelte opplever mestring og positive endringer til å fatte egne avgjørelser og valg.

Krisesenteret skal drive forebyggende og holdningsskapende informasjonsarbeid om vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, og være pådriver i arbeidet for å bekjempe vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Jentevakta

Jentevakta er en rådgivingstjeneste tilknyttet krisesenteret. Jentevakta er rettet mot ung-

dom i alderen 10-25 år, og drives av unge kvinner. Jentevakta i Tromsø har vakt to ganger per uke. Se for øvrig egen årsmelding og statistikk fra Jentevakta.

Redd barna

Krisesenteret har siden 2013 hatt et samarbeid med Redd Barna, der frivillige fra Redd Barna kommer til krisesenteret for å gi et aktivitetstilbud til barna som bor på huset. I 2017 ble det gjennomført 16 aktiviteter av 19 planlagte. Det deltok i snitt 2 barn pr. aktivitet.

Retts hjelpstilbud i krisesenteret

Krisesenteret har siden 2016 vært en del av ordningen med retts hjelpstilbud i krisesenteret, finansiert av Statens sivilrettsforvaltning. For 2017 ble vi tildelt kr. 103.000. Mange av krisesenterets brukere har uavklarte og sammensatte retts hjelpsbehov. Vi har etablert samarbeid med to advokater, og har laget retningslinjer for bruk av midlene. I 2017 var det 17 personer som benyttet seg av tilbudet. Sakene i retts hjelpstilbudet har særlig omhandlet spørsmål knyttet til barnefordeling, skilsmisse, vurdering av anmeldelse av trusler og/eller vold, og oppholdstillatelse.

De kanskje mest typiske sakene for retts hjelpstilbudet er saker der det er behov for avklaring og advokathjelp i forhold til barnefordeling, samvær og skilsmisse, gjerne i en og samme sak. Det vil ofte være behov for advokathjelp både i avklaring av den akutte situasjonen, når personer oppsøker krisesenteret sammen med sine barn, for eksempel i forhold til samvær, men også råd om veien videre.

Økonomi og personale

3.

Økonomi

De ni kommunene Kriesesenteret for Tromsø og omegn har rammeavtaler med fullfinansierer den ordinære driften av kriesesenteret. Utgiftene fordeles etter innbyggertall. Det samlede kommunale tilskuddet fra kommunene var i 2017 på kr. 5 412 298. I tillegg fikk vi et tilskudd på kr. 52 600 fra Troms fylkeskommune.

Regnskap og revisjon

Nor Regnskap Tromsø AS og PwC Tromsø er kriesesenterets regnskaps- og revisjonsfirmaer.

Gaver

Kriesesenteret har i 2017 mottatt 33 000 kroner i gaver, fra fagforeninger, næringsdrivende, enkeltpersoner og Tromsø kommune.

Yonas Barneløp støtter hvert år ett lokalt formål, og i 2017 valgte de å støtte kriesesenteret. Pengene er øremerket barn på kriesesenteret. To ansatte på kriesesenteret deltok på selve løpsdagen. Lederne i Tromsø kommune valgte å gi penger til fire organisasjoner, framfor å få juleblomst, og kriesesenteret var en av disse organisasjonene, som mottok kr. 5000. Kriesesenteret har også mottatt leker, klær og gaver til beboere. Gjennom Gjensidige-stiftelsens aksjon «Jul for alle» har vi mottatt 15.000 kroner til julefeiring, gaver og opplevelser rundt jul. Kirkens bymisjon formidlet gaver til beboere til jul, både barn og voksne. Kriesesenteret har også mottatt toalettmapper til beboere fra Søstre for søstre – Desiree's lappeteknikk. Dette er et prosjekt hvor kvinner over hele landet syr fine toalettmapper, som fylles og sendes sammen med et hyggelig kort til beboere på kriesesentre.

Gaver til Kriesesenteret gir rom for å kunne gi beboere noe ekstra. Vi legger særlig vekt på å gi barn og unge noen gode opplevelser i en ellers vanskelig livssituasjon.

Sykefravær

Blant de fulltidsansatte var sykefraværet til sammen på 9,78%. 4,68% var langtidsfravær. Blant de deltidsansatte var sykefraværet på 1,87%.

Personalet

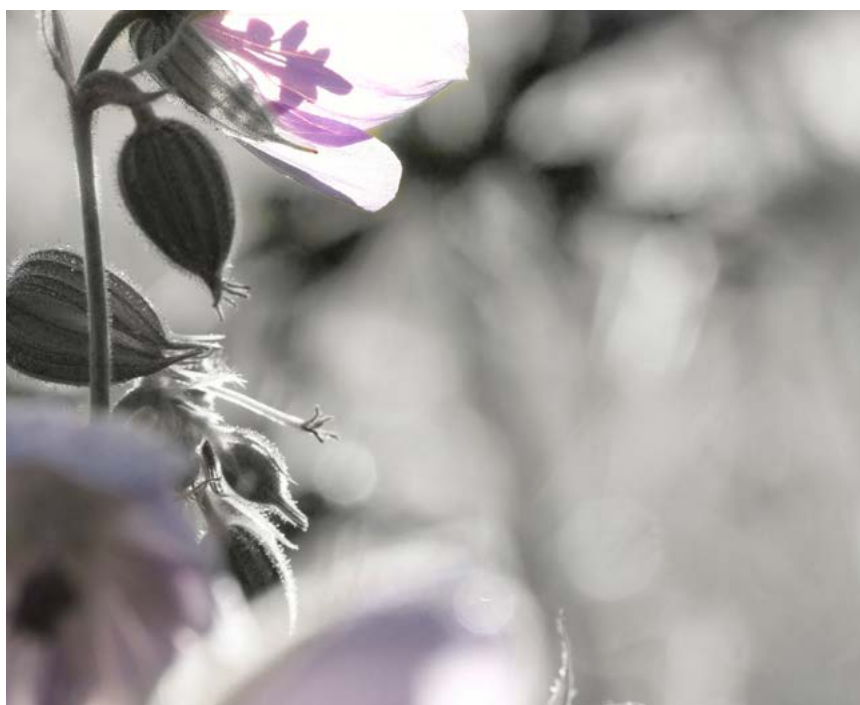
Kriesesenteret har ved utgangen av året 4 ansatte i 100% stilling: Daglig leder (teolog), helse- og sosialfaglig medarbeider (sosionom), barnefaglig medarbeider (barnevernspedagog) og sosialfaglig medarbeider (barnevernspedagog). En av de fulltidsansatte var delvis på arbeidsavklaring, og hennes vikar er utdannet ergoterapeut. I tillegg hadde vi 12 timelønnede medarbeidere, hvor mange tidligere har vært frivillige vakter ved kriesesenteret. De har vakt på natt og i helger og høytider. I løpet av 2017 har det blitt vedtatt en organisasjonsendring, som gjør at ordningen med timelønnede medarbeidere opphører. Det er blitt opprettet deltidsstillinger med ulik prosent, hvor de ansatte går i fast turnus, og det er stilt krav til utdanning. Til sammen utgjør arbeidet ved kriesesenteret om lag 7 årsverk (lønnet som om lag 6,2 årsverk på grunn av hvilende nattevakt). I tillegg består Jentevakta av 8 vakter, som lønnes på timesbasis.

De ansatte har ulykkes- og yrkesskadeforsikring gjennom KLP, og offentlig tjenestepensjonsordning gjennom KLP. De ansatte har lønn etter Hovedtariffavtalen.

Kriesesenteret har hatt en politistudent i praksis høsten 2017.

Krisesenterets lokaler

4.

Krisesenteret holder til i nedslitte lokaler i et ombygd bolighus. Mangel på egnede lokaler er den største utfordringen for Krisesenteret. Lokalene er ikke egnet for individuell tilrettelegging. Lokalene er ikke universelt utformet, og vi vil derfor ha problemer med botilbud til rullestolbrukere. Vi har små rom, som det er lytt mellom, og lokalene stiller derfor store krav til beboere om å ta hensyn til hverandre.

Dagens lokaler gjør at vi ikke har botilbud til menn, annet enn midlertidig tilbud. Det gjør at vi per i dag ikke oppfyller lovens krav om likeverdig krisesentertilbud til kvinner og menn. Krisesenterloven stiller krav om adskilt botilbud for kvinner og menn, og vi ser fram til å kunne gi et bedre tilbud til menn når nytt bygg er ferdigstilt.

Krisesenteret har per i dag 4 boenheter. Til sammen har vi sengeplass til 9 personer. Beboere deler alle fellesrom, inkludert bad. Vi mangler egne lekerom og rom for ungdom. På grunn av liten romkapasitet, må vi med jevne mellomrom avvise personer med behov for botilbud, på grunn av at det har vært fullt. Dette har i 2017 skjedd i mindre grad enn tidligere, men det har skjedd flere ganger i løpet av året. I slike tilfeller får de aktuelle personene tilbud om hjelp til plass på andre krisesentre. For noen er det en god løsning, mens for andre er det problematisk, ikke minst for de som har barn i skole- og barnehage.

Som en del av rammeavtalen med kommunene er det planlagt nytt krisesenterbygg i Tromsø, som Stiftelsen kommunale boliger skal bygge, eie og leie ut til krisesenterdrift. Planlegging og prosjektering av nytt bygg har blitt arbeidet med gjennom hele 2017. Ved utgangen av året er grunnarbeidene satt i gang. Det nye bygget vil til sammen ha ti boenheter. Fire av boenhetene er dubletter, hvor to beboere vil dele bad. To av boenhetene skal være i en egen avdeling for menn, som er fysisk adskilt fra avdelingen for kvinner, slik loven krever.

Vi ser fram til å få nytt bygg på plass. Med nytt bygg vil vi oppfylle Krisesenterlova sine krav om likeverdig krisesentertilbud for menn. Et universelt utformet bygg vil ivareta lovens krav til tilrettelegging ut fra individuelle behov. Den fysiske sikringen av bygget vil bli ivaretatt på en god måte. Kapasiteten ved krisesenteret vil bli utvidet, og færre vil bli avvist eller henvist til andre krisesentre på grunn av at krisesenteret er fullt. Kvaliteten på botilbudet vil bli økt, og tilrettelegging for barn vil bli mye bedre, både innendørs og utendørs.

Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeid

5.

Kurs og konferanser

- Januarkonferansen med tema vold og seksuelle overgrep mot barn. Arrangert av RVTS, Tromsø kommune, Statens barnehus og ATV og UIT (1 ansatt og 11 student)
- To fagdager med nettverk knyttet til rus- og psykiatrienheten (2 ansatte)
- Regional samling for ansatte for Kriesesenter, SMISO; overgrepsmottak i Nord-Norge (5 ansatte)
- Nordisk konferanse; nordiske kvinner mot vold 2017 (1 ansatt)
- Daglig ledersamling, region nord (1 ansatt)
- Årsmøte og fagdag til Kriesesentersekretariatet (2 ansatte)
- Kriesesenterkonferanse i regi av RVTS; «Fra kunnskap til praksis i kriesesentertilbudet» (1 ansatt)
- Fagdag om SARA og sikkerhetsarbeid ved politi og kriesesenter i Troms (5 ansatte)
- Nordisk konferanse om vold og behandling i regi av ATV (2 ansatte)

- ROSA (Reetablering, oppholdssteder, sikkerhet og assistanse) – seminar (1 ansatt)
- Nasjonal konferanse om gode modeller for samarbeid og samordning i arbeidet mot vold i nære relasjoner (1 ansatt)
- Seminar i regi av IMDI; «Hvordan jobbe forebyggende mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, æresrelatert vold og negativ sosial kontroll?» (1 ansatt)
- Studietur til krisesenteret i Stavanger (5 ansatte)
- Fagdag om vold og seksuelle overgrep blant ungdom (1 ansatt)
- Turnuskurs (2 ansatte)
- Rettighetsfrokost i regi av Redd barna (1 ansatt)
- Opplæring i ICDP (2 ansatte)

Personalmøter

Det har vært avholdt 4 personalmøter for hele personalgruppa i 2017. Personalmøtene har vært brukt til å gjennomgå interne rutiner – både faglige og administrative, og innenfor HMS. Ett av møtene ble i sin helhet brukt til førstehjelpskurs. I tillegg har fagansvarlig hos Fylkesmannen hatt undervisning om taushetsplikt og opplysningsplikt etter krisesenterloven. Det har også vært avholdt julebord for personalet. De fulltidsansatte har hatt veiledning med ekstern veileder, til sammen 4 ganger i løpet av året.

Samarbeid

For å kunne gi våre brukere best mulig hjelp er det viktig med samarbeid på tvers av etater og fag. Krisesenteret har et utstrakt samarbeid med en rekke instanser både i enkeltsaker og på et mer overordna nivå. Helt konkret har det vært avholdt samarbeidsmøte med legevakta vedrørende samarbeidsrutiner, samt med Alternativ til Vold (ATV) vedrørende behandlingstilbud for voldsutsatte. Våre brukere har ofte sammensatte behov, og i enkeltsaker står ofte samarbeid med NAV,

politi, barneverntjeneste, familievernkontor, boligkontor og instanser i forhold til psykisk helse sentralt. SEIF (Selvhjelp for innvandrere og flyktninger) åpnet avdelingskontor i Tromsø, og krisesenteret var på åpningen, samt har samarbeidet i enkeltsaker.

Krisesenteret har flere samarbeidskommuner, og har lagt til rette for ett felles møte med samarbeidskommunene.

I samarbeid med SMISO, overgrepsmottak i Nord-Norge og RVTS har krisesenteret arrangert regional samling.

Krisesenteret deltar fast i samarbeidsnettverket Vold og overgrep i nære relasjoner – barn og unge. Krisesenteret deltar også fast i nettverksmøter innenfor rus- og psykiatritjenesten i Tromsø kommune.

Krisesenteret søkte i 2017 og ble innvilget midler til rettshjelpstilbud. Dette for å kunne gi våre brukere nødvendig juridisk bistand. I den forbindelse samarbeides det med aktuelle advokater i enkeltsaker.

Tromsø kommune har arbeidet for å etablere en Barne- og familieenhet, og Krisesenteret har deltatt, sammen andre eksterne aktører, i en referansegruppe i dette arbeidet.

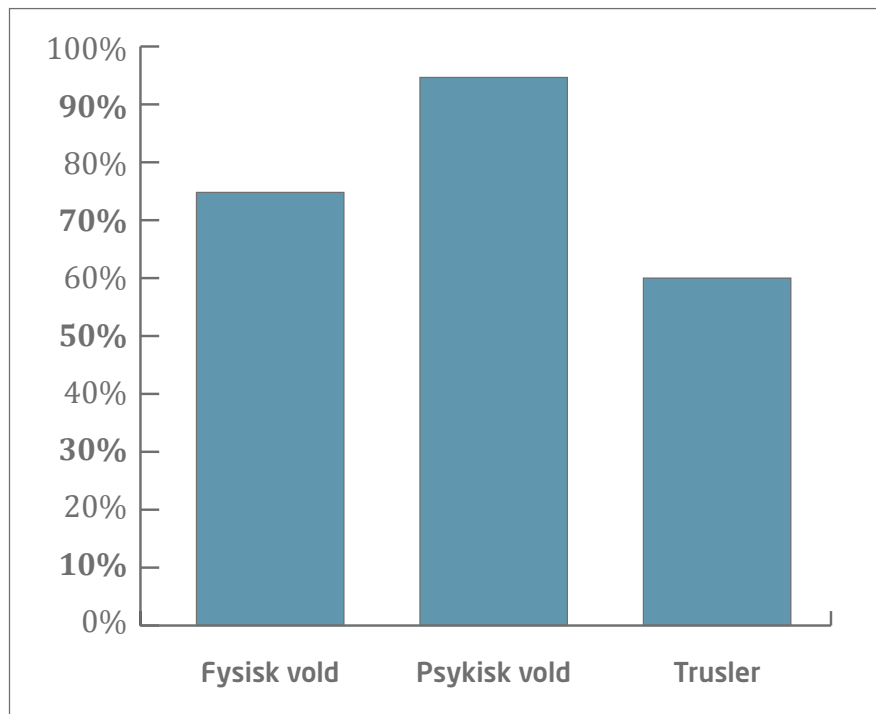
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har fått i oppdrag å utvikle en fagveileder for krisesentertilbudet. Krisesenteret har deltatt på 2 workshops; en som har omhandlet krisesentertilbudet til barn, og en hvor beta-versjonen ble testet og vurdert.

Videre samarbeider Krisesenteret med en rekke andre krisesentre i landet, både nasjonalt og lokalt. Krisesenteret samarbeider også med Krisesentersekretariatet.

Tall og statistikk

6.

Sentio research gjennomfører innsamling av data fra alle krisesentre i Norge, og utgir hvert år en kommentert statistikk. Denne statistikken kan lese på hjemmesiden til Bufdir: https://www.bufdir.no/vold/Krisesentre_incestsentre_og_botilbud_for_utsatt_ungdom/Krisesentre/

Årsak til kontakt

Diagrammet viser årsaker til at beboerne tok kontakt med krisesenteret (i prosent).

Antall overnattingsdøgn

	2015	2016	2017
Kvinner	996	969	900
Barn	889	1.371	747
Menn	35	0	0
Totalt	1.920	2.340	1.647

Antall overnattingsdøgn for kvinner har de siste tre årene holdt seg forholdsvis stabilt. I 2016 var det en stor økning i antall overnattingsdøgn for barn, som er tilbake på et mer vanlig nivå i 2017. Antall overnattingsdøgn er i hovedsak begrenset av husets kapasitet. Gjennomsnittlig botid i 2017 var på om lag 43 døgn for voksne, og 57 døgn for barn. Disse tallene var omtrent de samme i 2016.

I 2015 var gjennomsnittlig botid både for voksne og barn på om lag 28 døgn. Det har derfor vært en stor økning i gjennomsnittlig botid de to siste årene. Når man går nærmere inn i tallene, handler dette i stor grad om at andelen beboere som har bodd på krisesenteret under 7 dager har endret seg.

I 2015 var det 43% av beboerne som hadde under 7 overnattingsdøgn. I 2016 og 2017 har denne andelen ligget på om lag 23%. Dette kan handle om tilfeldigheter, men det

kan også hende at vi har forbedret inntaksrutinene, slik at de som tas inn som beboere klarere er i målgruppa. For de som kommer til krisesenteret og må etablere seg på nytt, ser vi at om lag to måneders botid er vanlig.

Vi har fokus på å jobbe for at botida ikke skal bli for lang, særlig når det er praktiske utfordringer som det å skaffe bolig, som er grunnen til at botida blir forlenget. Boligmarkedet i Tromsø er utfordrende, og vi har særlig sett at det kan ta lang tid å få kommunal bolig for store familier.

Når det gjelder beboere med barn, arbeider vi sammen med dem for at de kan flytte inn i en permanent bolig når de skal videre fra krisesenteret. Selv om kommunene har plikt til å skaffe midlertidig bolig til bostedsløse, tenker vi at det som regel ikke er til barns beste å måtte flytte fra ett midlertidig botilbud, som krisesenteret er, over i ny midlertidig bolig.

Antall beboere

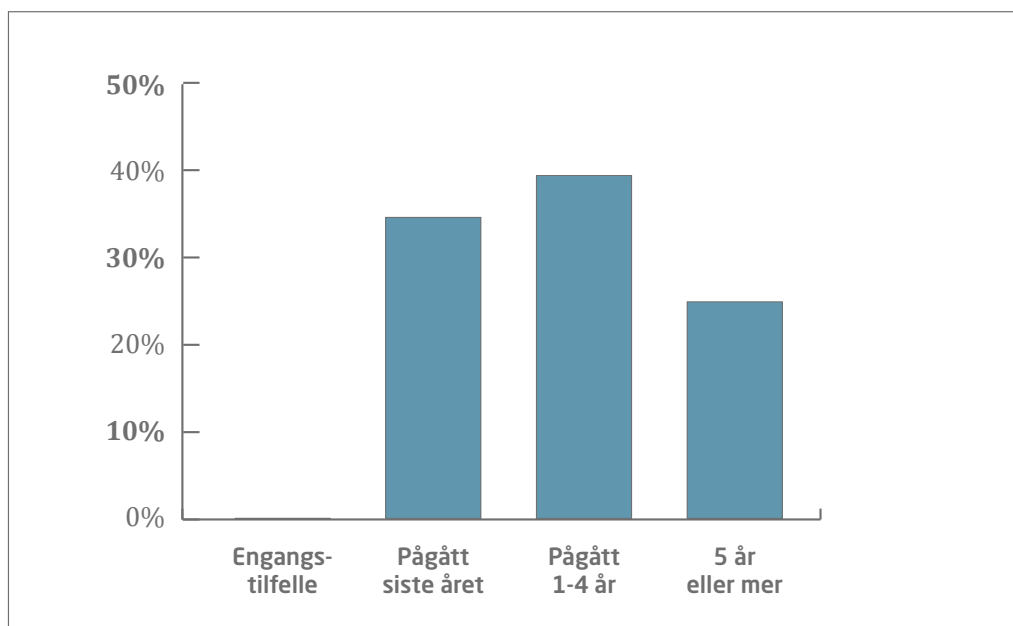
	2015	2016	2017
Kvinner	35	21	21
Barn	32	18	13
Menn	2	0	0
Totalt	69	39	34

Antall voksne beboere er det samme som året før, mens antall barn har gått ned fra 18 til 13.

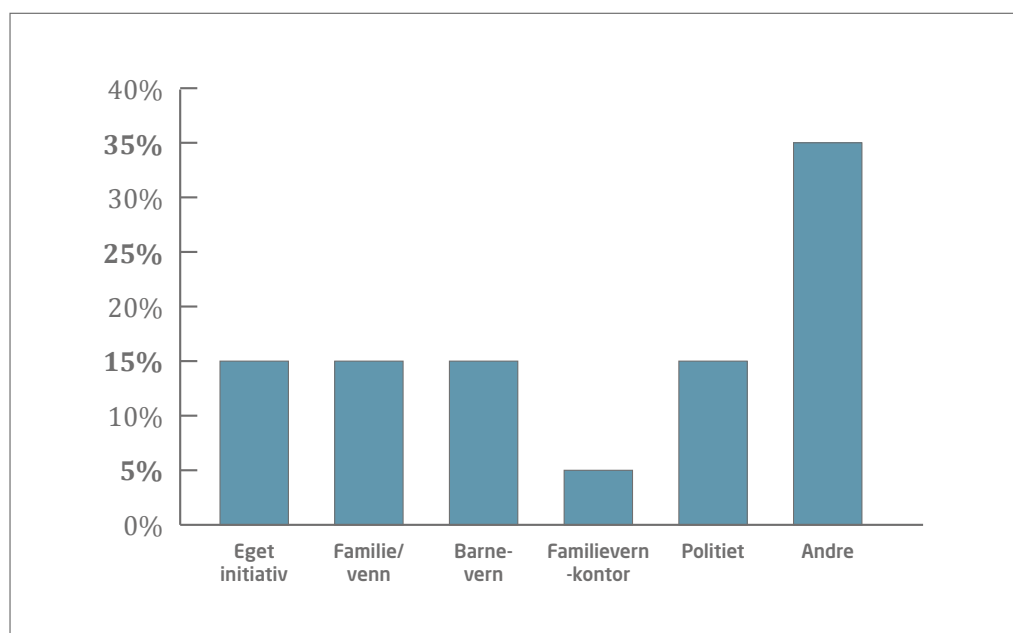
- Om lag 50% av beboerne i 2017 hadde med seg barn under 18 år.
- Om lag 85% av beboerne kom fra kommunen der krisesentertilbudet er lokalisert. Ingen beboere kom fra de andre kommunene krisesenteret har avtale med. De som ikke kom fra Tromsø kommune, kom derfor fra andre kommuner utenom samarbeidskommunene.
- Aldersmessig har det vært en stor spredning blant beboere. Det har vært 25% i gruppa 18-23 år, noe som er høyere enn tidligere år. Det var 20% i gruppa 24-29 år, 35% i gruppa 30-39 år, 15% i gruppa 40-49, og 5% i gruppa 50-59.
- Samtlige beboere oppgir menn som voldsutøvere.
- Om lag 65% av beboerne har en eller to foreldre som er født i utlandet. Det var behov for tolk i opp mot halvparten av sakene.
- I 2017 hadde 45% av oppgitte voldsutøvere en eller to foreldre som er født i utlandet

- Mange av beboerne oppgir at overgrepene har vart over tid:

- Om lag 1/3 av beboerne kom i kontakt med krisesentertilbudet på eget initiativ, eller at familie/venn/bekjent tok kontakt. Barneverntjenesten og politiet har formidlet kontakt i om lag 1/3 av henvendelsene. Kategorien «andre» står for om lag 1/3, og var i 2017 familievernkontor, skole, annet krisesentertilbud, helsestasjon og arbeidsgiver.

- Bare 10% av beboerne i 2017 var utearbeidende i full tid. Regner vi med deltid, var likevel bare 30% i arbeid.

Barn på krisesenteret

Barn i følge med mor har alltid vært en sentral brukergruppe av krisesentertilbudet.

- 13 barn oppholdt seg på krisesenteret i 2017, med til sammen 727 overnattingsdøgn. Dette er en nedgang i antall barn som har hatt opphold på krisesenteret.
- Gjennomsnittlig botid for barn var 60 døgn i 2017.
- 67% av barna hadde begge foreldre født i utlandet, mens 33% hadde en forelder som var født i utlandet.
- Når det gjelder barnas relasjon til voldsutøver skyldtes barnas opphold på krisesentertilbudet i all hovedsak vold fra far (83%) og stefar (17%).
- 58% av barna som bodde på krisesenteret var i aldersgruppa 0-2 år. For øvrig var det 8% i alderen 3-5 år, 25% i alderen 6-10 år og 8% i alderen 11-15 år.
- Barneverntjenesten var inne i forhold til alle barna som var beboere på krisesenteret i 2017. I 75% av sakene ble kontakten med barneverntjenesten etablert under oppholdet.

Dagbrukere

	2015	2016	2017
Kvinner	38	22	27
Menn	1	0	5
Oppfølgingssamtaler	195	107	149

Antall dagbrukere har økt sammenliknet med 2016. Dagbrukere er både tidligere beboere, og personer som tar kontakt med krisesenteret uten at de har behov for et botilbud.

Vi har fortsatt fokus på å informere om vårt dagtilbud. Vårt inntrykk er at mange forbin-der krisesenteret først og fremst med botilbu-det, og det har derfor vært viktig å spre kunn-skap om dagtilbudet. Vi har økt bevisstheten om å invitere alle som tar kontakt på telefon og som er i vår målgruppe til dagsamtaler.

Vi opplever dagtilbudet som viktig. Ikke alle har behov for eller ønske om å bo på krisesenteret, men trenger likevel støtte og oppfølging i en fase der de ønsker, er i ferd med, eller har kommet seg ut av en situasjon med vold.

- 88% av dagbrukerne kom fra Tromsø kommune.
- Om lag halvparten av dagsamtalene var med dagbrukere som tidligere har bodd på krisesenteret.
- Aldersmessig er 41% av dagbrukerne mellom 30 og 49 år. I likhet med beboere, er også her den største gruppa 30-39 år, med 25%.
- Krisesenteret gir dagtilbud til både menn og kvinner. Majoriteten av antall samtaler var med kvinner og kun 7% var med menn. Antall menn som dagbrukere har likevel økt fra 0 i 2016 til 5 i 2017.
- Bare 25% av dagbrukerne i 2017 var utarbeidende i full tid. 19% var utarbeidende deltid.
- 79% av samtalene var med brukere med en eller to foreldre født i utlandet. Det var behov for tolk i 8% av sakene.
- Litt over halvparten av dagbrukerne kom i kontakt med krisesenteret på eget initiativ eller gjennom familie og venner.

Utadrettet virksomhet

7.

Utadrettet informasjon/ arrangement

- Informasjon til RVTS om menneskehandel
- Informasjon til sosionomstudenter
- Informasjon til sosionomstudenter i forbindelse med bacheloroppgave
- Undervisning til sykepleiestudenter
- Deltakelse i forskningsprosjekt for studenter på ergoterapiutdanningen
- Besøk av Alta krise- og incestsenter
- Ledelse av paneldebatt i forbindelse med filmvisning av «Natta pappa henta oss» med tema å vokse opp med rus i familien
- Undervisning om vold i nære relasjoner på kursene «Mødre på tvers» og «Fedre på tvers», arrangert av Tromsprodukt
- Informasjon til SMISO sin Hope-medarbeider om krisesenteret
- Videohilsen til Redd Barnas nasjonale opplæringsseminar

Nettside

Krisesenterets nettside:

www.tromsokrisesenter.no

Den internasjonale kvinnedagen 8. mars

Krisesenteret har deltatt i planlegging og gjennomføring av årets markering av 8. mars, den internasjonale kvinnedagen.

Internasjonal dag mot vold mot kvinner

25. november

Kronikk i avisa Nordlys; «Det er likestilling i Norge, men det gjelder ikke for meg».

Messe for verdighet 21. november

Krisesenteret har deltatt i planlegging og gjennomføring av Messe for verdighet i Tromsø domkirke; en gudstjeneste mot vold og overgrep – for verdighet og håp.

Mediadekning

- Reportasje i avisa Nordlys om forslag til kutt i statsbudsjettet vedrørende rettshjelpstilbud
- Reportasje i NRK Troms vedrørende dokumentasjon av manglende ressurser ved krisesentre i Troms
- Reportasje i avisa iTromsø vedrørende pengegave fra Yonas-løpet

«Det er likestilling i Norge, men den gjelder ikke for meg»

VOLD MOT KVINNER

Hanne Stenvaag
Daglig leder Kriksenteret for Tromsø og omegn

Seynab Mikalsen
Avdelingsleder Tromsø Seif (Selvhjelp for innvandrere og flyktninger)

■ Kirkenesdrapene i 2016 gjorde sterkt inntrykk på mange av oss. Pimsiri Songngam og hennes 12-årige sønn Petchngam ble skutt og drept i sitt eget hjem, av sin egen ektemann og stefar. Hun hadde på forhånd vært i kontakt med både krisesenter og politi, og hadde planlagt å flytte til krisesenteret. Da hun var i kontakt med politiet på forhånd, var hun opptatt av hvordan det ville bli med oppholdstillatelse for sønnen hvis hun ble skilt fra mannen.

BLE DREPT: Pimsiri Songngam og hennes 12-årige sønn Petchngam ble skutt og drept i sitt eget hjem, av sin egen ektemann og stefar. Hun hadde på forhånd vært i kontakt med både krisesenter og politi.

FOTO: NRK

■ Det er sannsynlig at det ikke var tilfeldig at hun gjorde forsøk på å komme seg ut av ekteskapet 3½ år etter at det ble inngått. Hun kom til Norge på familiegjenforening med mannen, og da har reglene fram til nå vært at man må være gift i tre år før man kan få selvstendig oppholdstillatelse. Dette er en regel som krisesentre, kvinnebevegelse og innvandringsorganisasjoner lenge har vært kritisk til. Vi ser at denne 3-årsregelen fører til at kvinner blir i forhold hvor de blir utsatt for vold og undertrykking, fordi de er redde for å bli sendt tilbake til hjemlandet. I høst innførte myndighetene en ny regel, som legger ytterligere stein til byrden for kvinner i en slik situasjon, nemlig et krav om at du må ha hatt inntekt på minst 238 784 kroner siste 12 måneder.

■ Ut fra vår erfaring på krisesenteret og i arbeidet med innvandrere og flyktninger, mener vi 3-årsregelen er problematisk,

fordi den tilrettelegger for forhold med svært ulikt maktforhold mellom ektefeller. Regelen åpner for en situasjon der ektefellen med oppholdstillatelse i Norge har store muligheter for å styre og dominere den andre ved hjelp av den bakenforliggende trusselen om at «hvis du ikke gjør som jeg sier, så sender jeg deg tilbake». Ekstra ille kan denne trusselen oppleves hvis den også gjelder et særkullsbarn man har med seg. Vi kjenner til eksempler på omfattende sosial kontroll av kvinner som har kommet på familiegjenforening. Det kan være at man nektes å gå ut, kontroll av hva man gjør og hvem man møter, «innetiders», kontroll av mobiltelefon og nettbok. Det kan innebære å ikke ville betale for norskkurs, aktivt hindre kvinnene fra å lære seg norsk og fra å delta i arbeidslivet. Vi møter mange kvinner som har blitt fortalt at de ikke kan klare seg aleine i Norge, og at de ikke må ta kontakt med barnevern eller andre hjel-

peinstanser, for da kan de miste barna sine. Noe av det som gjør sterkest inntrykk, er historiene om utøvelse av seksuelt press, som helt klart går inn under vår forståelse av seksuell vold. Det kan handle om stadig press til sex, mot den enes vilje.

■ Det finnes en mulighet for å søke om selvstendig opphold på bakgrunn av mishandling. Det er bra, og det har vært gjort en innsats fra UDI de senere årene for å spre informasjon om ordningen. Ordningen er likevel langt fra å fungere som god nok motvekt til de svært ulike tilte rammene 3-årsregelen lager. Hva skal vi råde henne til, hun som blir presset til å ha samleie daglig, med den klare rammen rundt samlivet at «hvis du ikke gjør som jeg sier, så sender jeg deg tilbake»? I mange tilfeller vil dette ikke falle inn under lovens definisjon av voldtekt, men likevel oppleves slik av den som blir utsatt for det. Det skal mye til at dette skal regnes som mishand-

ling og gi grunnlag for selvstendig opphold. De siste årene har 50-60% av de som har søkt om opphold på bakgrunn av mishandling fått bli. I SEIF, som har lang erfaring med disse sakene, har vi sett mange vedtak der mishandling har blitt avskrevet som enkelthendelser og misnøye i ekteskapet, og dermed endt med avslag. Vi har også til gode å se noen innvilges opphold på grunn av psykisk mishandling, selv om fysisk og psykisk mishandling skal være likestilt etter loven.

■ Generelt vet vi at vold i nære relasjoner hindrer deltakelse i arbeidslivet. Det nye inntektskravet er med på å gjøre en sårbar gruppe ennå mer utsatt. Ved å hindre integrering, norskkopplæring og arbeidsdeltakelse, kan inntektskravet bidra til å forlenge svært ulikeverdige forhold langt ut over tre år.

■ Vår opplevelse er at mange ikke kjenner til mishandlings-

bestemmelsen, og at tilliten til at opphold faktisk innvilges er så lav at mange velger å holde ut med mishandlingen til de tre årene er gått. I tillegg er det en stor gråson mellom det de aller fleste i Norge vil mene er et akseptabelt samlivsforhold og det som kan betegnes som mishandling, og dermed gi grunnlag for selvstendig opphold. I denne gråsonen befinner det seg mange kvinner, som lever under uverdige forhold, men som ikke bryter ut fordi det for dem i realiteten ikke er et alternativ å vende tilbake til hjemlandet.

■ I dag, på FN's internasjonale dag mot vold mot kvinner, ønsker vi å sette fokus på de negative konsekvensene av treårsregelen - noe også FNs rasediskrimineringskomité gjorde overfor Norge i 2015. Deres bekymring deles av kvinner som er i denne situasjonen, og overskriften er et sitat fra en av dem: «Det er likestilling i Norge, men den gjelder ikke for meg.»

Årsrapport Jentevakta

8.

Jentevakta har for tiden 11 ansatte

Januar

- Starter med ny ansettelsesrunde, lagt ut utlysning på Facebook for psykologistudenter

Mars

- Bestilt banner fra ISAS til 8. marstog
- Gått i 8. marstog, 6 jentevakter deltok
- Vært ute og spist sammen
- Sendt mail til blogger Sophie Elises manager ang publisering av JV – men fikk avslag
- Bestilt 5 stk nye jentevaktgensere fra reklameservice.no

April

- Bestilt 1000 stk gratis kondomer fra gratiskondomer.no
- Personalmøte 25.04.
- Kontaktet iTromsø for eventuelt intervju i Bukta 1. mai
- Kontakt politiet per mail. Fikk tilbud om møte med henne for mer info om meldeplikt.

Mai

- Vært i Bukta natt til 1. mai. Snakket med russen, delt ut kondomer og gjort intervju med avisa iTromsø. <http://www.itromso.no/nyheter/2017/05/01/Jentevakt-for-russen-i-Bukta-%E2%80%93-Vi-vil-holde-russen-trygg-14665470.ece>
- Vært i møte med politiet og diskutert meldeplikt, opplysningsplikt etc.
- Personalmøte 30.05.

Juni

- Planlegger høsten. Lager oversikt over skoler som kan besøkes og kontaktinformasjon

August

- Personalmøte 29.08.
- Vi får tilbud om å bli med Krisesenteret å arrangere konsert med Tonna Brix i januar
- Vi begynner å planlegge landskonferansen
- Blir enige om at konfirmasjonsundervisning og foredrag på skoler må settes på vent

September

- Vi får mail med tilbud om å holde innlegg på konferanse i Tysfjord

Oktober

- Vi har stand på verdensdagen for psykisk helse på Åsgård
- Personalmøte 16.10.

Statistikk Tromsø 2017

Måned	Chat	Telefon	E-post
Januar	10	1	0
Februar	14	6	0
Mars	12	9	0
April	9	7	1
Mai	22	10	2
Juni	22	33	0
Juli	10	5	0
August	65	9	0
September	17	5	0
Oktober	17	10	0
November	26	11	0
Desember	7	1	0
Totalt	231	107	3

Totale henvendelser: 341

November

- Vi deltok på Pride-paraden
- Personalmøte 27.11.
- Dato for landskonferansen blir satt

Desember

- Planlegging av landskonferanse 2018

Vedlegg

Årsregnskap 2017

I.

Resultatregnskap

DRIFTSINNTEKTER	Note	2017	2016
Annen driftsinntekt		5.601.297	5.477.131
Sum driftsinntekter	2	5.601.297	5.477.131
DRIFTSKOSTNADER	Note	2017	2016
Lønnskostnad	4	(4.548.428)	(4.248.307)
Annen driftskostnad		(1.239.426)	(1.053.769)
Sum driftskostnader		(5.787.854)	(5.302.076)
Driftsresultat		(186.556)	175.055
FINANSPOSTER	Note	2017	2016
Annen renteinntekt		2.402	3.075
Sum finansinntekter		2.402	3.075
Annen rentekostnad		0	(483)
Annen finanskostnad		(376)	(182)
Sum finansposter		(376)	(665)
Netto finans		2.025	2.410
Ordinært resultat før skattekostnad		(184.531)	177.465
Ordinært resultat		(184.531)	177.465
Årsresultat		(184.531)	177.465
OVERFØRINGER	Note	2017	2016
Annen egenkapital	3	(184.531)	177.465
Sum		(184.531)	177.465

Balanse

EIENDELER/OMLØPSMIDLER	Note	2017	2016
Fordringer			
Kundefordringer		24.688	0
Andre fordringer		742	0
Sum fordringer		25.430	0
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	1.824.279	3.085.492
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		1.824.279	3.085.492
Sum omløpsmidler	3	1.849.709	3.085.492
Sum eiendeler	3	1.849.709	3.085.492

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2017	2016
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		664.831	849.362
Fond øremerket barn		454.088	454.088
Sum opptjent egenkapital		1.118.919	1.303.450
Sum egenkapital	3	1.118.919	1.303.450

Gjeld

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld		7.246	9.718
Skyldige offentlige avgifter		258.345	196.037
Annen kortsiktig gjeld		465.200	1.576.288
Sum kortsiktig gjeld		730.791	1.782.043
Sum gjeld		730.791	1.782.043
Sum egenkapital og gjeld		1.849.709	3.085.492

Tromsø, 19.04.2018

Elisabeth Steen
Styrets leder

Heidi Karjalainen
Nestleder

Ingrid Fossbakk
Styremedlem

Lisa Friborg
Styremedlem

Inger-Lise Kilmark
Styremedlem

Hanne Stenvaag
Daglig leder

Noter til regnskapet for 2017

Note 1 - Regnskapsprinsipp

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og foreløpig god regnskaps-skikk for idelle organisasjoner.

Tilskudd / Gaver

Tilskudd regnskapsføres til verdien av tilskuddet på transaksjonstidspunktet. Mens gaver inntektsføres til opptjeningsprinsippet når kriteriene for inntektsføring er oppfylt. Det er følgende kriterier:

- Organisasjonen må ha juridisk rett til inntektene
- Det må være rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt
- Inntekten må kunne måles med tilstrekkelig pålitelighet

Utgifter blir kostnadsført på utbetalings-tidspunktet og ikke når de blir påløpt.

Note 2 - Inntekter

Tilskudd	Sum
Tilskudd kommuner/stat	5.417.697
Gaver	28.000
Prosjekttilskudd	103.000
Tilskudd fra fylkeskommunen	52.600
Sum tilskudd	5.601.297

Øremerkede midler

I den grad øremerkede midler ikke er brukt ved regnskapsperiodens utgang, skal midlene overføres til fond via resultatdisponeringene.

Note 3 - Egenkapital

	Annen egenkapital	Fond øremerket barn	Udekket tap	Sum
Egenkapital per 01.01.	849.362	454.088	0	1.303.450
Årsresultat	-184.531	0	0	-184.531
Egenkapital per 31.12.	664.831	454.088		1.118.919

Note 4 - Lønnskostnader

Lønnskostnader	2017	2016
Lønninger/feriepenger	3.776.816	4.001.315
Styrehonorar	41.000	28.500
Arbeidsgiveravgift	323.980	325.208
Pensjonskostnader	364.144	339.196
Andre lønnsrelaterte ytelser	70.934	47.533
Refusjon sykelønn	-28.446	-493.445
Sum	4.548.428	4.248.307
Antall årsverk i regnskapsåret	6,5	6,5

Foreningen har en ytelsesbasert pensjonsordning gjennom KLP, som tilfredsstillter kravene etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. I henhold til unntaksreglene for små foretak er ikke pensjonsordningen balanseført i regnskapet.

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	459.429	0
Styrehonorar	0	41.000

Ordningen omfatter 18 personer og årets pensjonspremie er opplyst i oversikten ovenfor.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor i regnskapsåret er på kr 51.250,-. Beløpet er inkl mva.

Note 5 - Bundne midler

Av foreningens samlede bankinnskudd, står kr 208.468,38 på skattetrekkskonto per 31.12.2017.

II. Revisors beretning

Til styret i Stiftelsen Kriesesenteret for Tromsø og omegn

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Kriesesenteret for Tromsø og omegns årsregnskap som viser et underskudd på kr 184 531. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller

PricewaterhouseCoopers AS, Muségata 1, Postboks 6128, NO-9291 Tromsø

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning

Uavhengig revisors beretning - 2017 - Stiftelsen Kriresenteret for Tromsø og omegn

samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Revisors beretning

Uavhengig revisors beretning - 2017 - Stiftelsen Krisesenteret for Tromsø og omegn

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Tromsø, 19. april 2018
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hanne Sivertsen'.

Hanne Sivertsen
Statsautorisert revisor

**Stiftelsen Kriesesenteret
for Tromsø og omegn**
Telefon: 776 11 060
post@tromsokriesesenter.no